

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

CĂLĂTORESC SINGURĂ

Samuel Bjørk



editura rao

1

Walter Henriksen stătea la masa din bucătărie și încerca în zadar să mănânce măcar o parte din micul dejun pe care i-l pregătise soția lui. Ouă cu bacon. Hering, salam și pâine proaspăt scoasă din cuptor. Un ceai de ierburi din grădina ei, grădină pe care ea voise să o aibă încă de când cumpăraseră casa, departe de centrul orașului Oslo, lângă provincia Østmarka. Tocmai ca să se poată dedica unor astfel de activități sănătoase. Să se plimbe prin pădure. Să aibă o grădină mică. Să culeagă fructe de pădure și ciuperci și, mai ales, să-i ofere mai multă libertate cățelușei. Era o femelă de cocker spaniel, iar Walter Henriksen nu o suporta, dar își iubea soția, motiv pentru care fusese de acord cu toate acestea.

Muşcă din pâine și hering și se împotrivi impulsului de a-l scuipa imediat. Luă o gură mare de suc de portocale și încercă, pe cât posibil, să zâmbească, chiar dacă se simțea de parcă cineva l-ar fi lovit cu un ciocan în cap. Cina de afaceri din seara trecută nu se sfârșise cum se așteptase el; nici de data aceasta nu reușise să nu bea.

Pe fundal se auzea murmurul știrilor, în timp ce Walter încerca să deslușească expresia de pe chipul soției lui. Starea ei sufletească.

Se întreba dacă ea rămăsese cumva trează după ce el se prăbușise dimineața devreme în pat. Nu mai știa exact când, dar ajunsese acasă târziu, mult prea târziu. Își amintea că își dăduse jos hainele, ca avusese vag impresia că ea dormea și că se gândise: „Doamne ajută“, după care picase inconștient pe salteaua mult prea tare pe care ea insistase să o cumpere, întrucât în ultima vreme avusese multe probleme cu spatele.

Walter tuși puțin, se șterse la gură cu un șervețel și își trecu mâna peste burtă, mormăind, de parcă i-ar fi plăcut foarte mult micul dejun și voia să arate că nu mai putea mânca nimic.

Respect pentru oameni și cărți

– Mă gândeam să o scot pe Lady la plimbare, murmură el, schițând ceva ce, spera el, să aducă măcar a zâmbet.

– Ah, ce bine! răspunse soția lui, puțin surprinsă.

Nu prea vorbeau despre asta, dar știa foarte bine că, de fapt, lui Walter nu îi plăcea cățelușa aceea, în vârstă de trei ani.

– De data asta, ai putea să o duci puțin mai departe, nu doar să dai o tură în jurul casei.

Walter ascultă atent, să vadă dacă putea observa cumva tonul acela pasiv-agresiv pe care obișnuia să îl folosească soția lui când nu era mulțumită de el, și caută să zărească zâmbetul acela care numai zâmbet nu era, ci ceva cu totul diferit; dar nu observă nimic. Părea bucuroasă. Nu își dăduse seama de nimic. Din fericire, scăpase basma curată. Își promise în sinea lui să se lase cu adevărat de asta. Începând de acum, avea să trăiască sănătos. Gata, va pune punct cinelor de serviciu.

– Da, mă gândeam să o duc pe valea Maridalen, poate pe drumul care duce la lac.

– Genial, îi răspunse soția lui zâmbind.

Mângâie cățelușa pe cap, o sărută pe frunte și apoi o scărpină după ureche.

– Tu și tati o să ieșiți la plimbare, nu-i așa? O să-ți placă, o să fii încântată. Bineînțeles că o să-i placă micuței mele Lady, așa zic eu. Nu-i așa că-ți va plăcea, micuța mea?

Plimbarea pe vale decurgea mereu la fel, ori de câte ori, arareori, ce-i drept, o scotea pe cățelușă la plimbare. Lui Walter Henriksen nu îi plăcuseră niciodată câinii și nu știa nimic despre ei. Dacă ar fi fost după el, lumea s-ar fi putut lipsi de câini. Îl irita tot mai tare când cățelușa cea proastă trăgea de lesă și voia să înainteze mai repede. Sau când voia să aștepte. Sau când o lua în altă direcție decât cea aleasă de Walter.

În cele din urmă, ajunsese la cărarea care ducea spre lac. Acolo, cel puțin, îi putea da drumul din lesă. Se puse în genunchi și se forță să o mângâie pe cap și să o trateze cât de cât amabil în timp ce îi desfăcea lesa.

Respect pentru oameni și cărți

– Haide, acum poți fugi puțin.

Cățelușa, cu limba scoasă, îl privi cu ochii ei proști. Walter își aprinse o țigară și, preț de o clipă, simți un fel de afecțiune pentru cățelușă. Nu era vina ei. Nu era o cățelușă rea. În plus, nu îl mai dureau capul chiar atât de tare, iar aerul proaspăt îl mai alina. De-acum înainte, avea să-i placă de cătea. Uite ce cățelușă bună! Ba chiar îi plăcea și să se plimbe puțin prin pădure. Mai că se împrieteniseră. Și ce ascultătoare era! Fără îndoială că era o cățelușă bună. Chiar dacă nu alerga, mergea liniștită lângă el, pe cărare.

Tocmai atunci, cockerul spaniel o zbughi de pe cărare și intră în pădure.

La naiba.

– Lady!

O vreme, Walter Henriksen o strigă de pe cărare, dar în zadar. Aruncă țigara, înjură încet și o apucă în direcția în care dispăruse cățelușa. După aproximativ o sută de metri, se opri brusc. Căteaua era culcată la pământ, liniștită, în mijlocul unui mic luminiș. Atunci o văzu pe fetița spânzурată de copac, care se legăna deasupra solului. Cu ghiozdanul de școală în spate. Și cu un bilet la gât: „Călătoresc singură“.

Walter Henriksen căzu pe genunchi și făcu ceea ce își dorise să facă încă de când se dăduse jos din pat.

Vomită și izbucni în plâns.

Zgomotul pescărușilor o trezi pe Mia Krüger. Ar fi trebuit să se fi obișnuit deja, întrucât, la urma urmei, trecuseră patru luni de când își cumpăraseră casa aceea în mijlocul mării, dar se părea că orașul nu voia să-i dea drumul. În apartamentul din Torshov, de pe strada Vogtsgate, mereu se auzeau zgomote – autobuze, tramvaie, sirene de la mașini de poliție, ambulante – și niciodată nu o treziseră din somn. Ci mai degrabă o tranchilizau. Dar nu era în stare să facă abstracție de zgomotul pe care îl făceau pescărușii. Poate și pentru că era singurul sunet care se auzea?

Întinse mâna, pipăind pe mäsută după ceas, dar nu reuși să vadă ora. I se părea că vedea acele ca prin ceață. Ar fi putut fi zece și un sfert sau unu și jumătate, sau orice altă oră și treizeci și cinci de minute. Pastilele pe care le înghițise în noaptea precedentă încă își făceau efectul. Creau dependență, încetineau gândirea, anesteziu simțurile. „Nu se iau cu alcool.“ Cui îi păsa? Oricum mai avea douăsprezece zile de trăit. Crucile de pe calendarul din bucătărie o demonstiau: mai erau douăsprezece pătrate netăiate.

„Douăsprezece zile. 18 aprilie.“

Se ridică în șezut pe pat, își luă pe ea un pulover și coborî cu pași greoi în sufragerie. Un coleg îi scrisese o rețetă pentru pastile. Un amic forțos, care avea să o ajute să uite, să proceseze totul, să meargă înainte. Era psiholog în cadrul poliției... Sau oare psihiatru?

Poate că era obligatoriu să aibă o astfel de meserie ca să poată prescrie pastile. Indiferent ce era, îi dădea ce voia. Chiar și aici, chiar dacă îi era mai greu să ridice medicamentele. Să se îmbrace. Să pornească motorul din spatele bărcii. Să tremure de frig în cele cincisprezece minute cât dura să ajungă la doc. Să pornească mașina. Să conducă pe șosea patruzeci de minute până la Fillan, principalul oraș din zonă. Nu era foarte mare, dar, la urma urmei, acolo era farmacia, în centrul comercial Hjorten. Apoi dădea o raită prin magazinul de stat cu băuturi alcoolice, din același loc.

Rețetele erau deja pregătite, și medicamentele fuseseră trimise din Oslo. Apodorm, Vival, Citalopram. Unele erau prescrise de psihiatru, dar mai erau și altele, prescrise de medic. Toți erau hotărâți, amabili: „Nu luați prea multe, trebuie să fiți cu băgare de seamă“. Bineînțeles, Mia Krüger nu avea nici cea mai mică intenție să se poarte cu băgare de seamă. Nu venise aici ca să se simtă mai bine. Venise ca să dispară.

„Au mai rămas douăsprezece zile. 18 aprilie.“

Mia Krüger scoase o sticlă de apă minerală din frigider, se îmbracă și coborî spre mare. Se așeză pe stânci, își încheie jacheta și înghiți primele pastile pe ziua aceea. Își vârî mâna în buzunarul pantalonilor. Diverse culori. Nu știa ce pastile înghițea, întrucât încă era amețită; dar nu conta. Le înghiți cu niște apă din sticla pe care o luase din frigider și își întinse picioarele spre valuri. Își privi cizmele de cauciuc. Nu avea sens, era ca și cum picioarele nu erau ale ei, ci ale altcuiva și aflate undeva la distanță. Își ridică privirea spre mare. Nici asta nu avea sens, dar se forță să își ridice privirea spre orizont și să se uite spre insulița al cărei nume nu îl cunoștea.

Alesese locul la întâmplare. Hitra. O insulă în Trøndelag. Ar fi putut fi oricare alt loc, cu condiția să fie singură. Lăsase totul pe seama agentului imobiliar. „Vinde-mi apartamentul și fă-mi rost de o altă casă.“ Agentul o privise neîncredător, ca și cum ar fi fost nebună sau pur și simplu imbecilă, dar, întrucât voia să câștige bani, lui îi era totuna; de fapt, n-avea decât. Îi zâmbise, dându-și la iveală dinții albi și strălucitori, și îi spusese amabil că avea să se ocupe de asta. „Voia să îl vândă imediat? Căuta ceva anume?“ o întrebasese acesta, încercând să pară amabil, dar Mia văzuse ce se ascundea în spatele privirii lui. I se făcea rău numai gândindu-se la asta. Ochi prefăcuți și antipatici. Din cine știe ce motiv, mereu văzuse în sufletul persoanelor din jurul ei. Și acum ființa aceasta impecabilă, la costum și cravată. Nu îi plăcuse ce văzuse.

„Trebuie să folosești talentul care ți-a fost dăruit. Nu îți dai seama? Trebuie să îl folosești la ceva, trebuie să îl folosești la asta!“

Ba pe naiba, nu avea să îl folosească la nimic. Nu. Niciodată. O mângâia gândul acesta. În general, fusese foarte liniștită de când ajunsese aici. Hitra. Agentul imobiliar făcuse treabă bună. Aproape că îi era recunoscătoare.

Respectiv, Mia Krüger se ridică de pe stânci și o apucă pe cărarea ce ducea spre casă. Venise vremea pentru prima băutură de pe ziua aceea. Nu știa ce oră era, dar era momentul. Făcuse cumpărături scumpe, lucruri comandate. Poate că era o contradicție faptul că își cumpăraseră lucruri scumpe pentru timpul scurt care îi mai rămăsese? Pe de altă parte, de ce nu? De ce era nevoie de vreun motiv pentru orice? De ce nu? Nu se mai gândise de mult la astfel de lucruri. Deschise o sticlă de armagnac Domaine de Pantagnan 1965 Labeyrie și umplu pe trei sferturi o ceașcă de ceai, fără să o mai curețe. Să bea un armagnac de opt sute de coroane dintr-o ceașcă, fără să o curețe. „Chiar crezi că îmi pasă? Ia uite cât de tare mă preocupă!” Zâmbi ușor în sinea ei, scoase niște pastile din buzunarul pantalonilor și coborî din nou la stânci.

Fu pe punctul de a se gândi din nou cu recunoștință la agentul imobiliar cu dinții mult prea albi. Dacă și-ar fi cumpărat o casă în care să trăiască, ar fi putut fi foarte bine asta. Aerul, priveliștea spre mare, liniștea de sub norii albi. Înainte, nu auzise niciodată vorbindu-se de Trøndelag, dar îi plăcuse insula de cum o văzuse. Avea cerbi, într-un număr enorm; ceea ce o fascina. I se părea că cerbii făceau parte din alte teritorii, din Alaska, din filme. Un animal frumos pe care oamenii îl ucideau. Mia Krüger învățase să tragă cu arma la academie, dar nu îi plăcuseră niciodată armele. Nu erau de joacă, ci erau folosite doar când era absolut necesar, și chiar și atunci ar fi fost mai bine să nu se facă uz de ele. În Hitra, sezonul vânătorii de cerbi începea în septembrie și se încheia în noiembrie. Într-o zi, pe când se întorcea de la farmacie, dăduse de un grup de adolescenți care legau un cerb de portbagajul de pe mașina lor. În februarie, în afara sezonului. Primul lucru care îi trecu prin minte fu să se oprească, să își noteze numele lor, să îi denunțe și să se asigure că aveau să fie pedepsiți așa cum meritau; dar se abținu și îi lăsa în pace.

Odată ce devii polițist, rămâi polițist pentru totdeauna?

„Nu. În niciun caz.”

„Mai sunt douăsprezece zile. 18 aprilie.”

Înghiți ultima gură de armagnac, își lăsa capul pe spate sprijinindu-se de stâncă și închise ochii.

3

Holger Munch transpira în terminalul de sosiri din Værnes, în timp ce aștepta la coadă la biroul de închiriat mașini. Avionul, așa cum se întâmpla întotdeauna, aterizase cu mare întârziere, din pricina ceții din Gardemoen. Holger își aminti din nou de omul de știință Jan Fredrik Wiborg, care cică se sinucisese în Copenhaga, după ce criticase planurile de extindere a aeroportului principal din pricina condițiilor meteorologice de acolo. Nici măcar acum, după optsprezece ani, nu putea să nu se gândească la asta. Oare de ce trupul lui trecuse prin fereastra mult prea mică a unui hotel, fără vreun motiv aparent, chiar înainte ca acest subiect să fie dezbătut în parlament? De ce nici poliția norvegiană, nici cea daneză nu se sinchisiseră să investigheze cazul în mod corespunzător?

Holger Munch nu se mai gândi la asta când tipa blondă de la teigheaua Europcar își drese glasul ca să îl anunțe că era rândul lui.

- Munch, spuse el sec. Ar trebui să am o mașină rezervată.
- Deci dumneavoastră veți avea un muzeu nou în Oslo, glumi fata în uniformă verde.

Munch nu se prinse de glumă din prima.

- Sau nu sunteți dumneavoastră pictorul? întrebă fata zâmbind, continuând să tasteze la calculator.

- Poftim? Nu, nu sunt pictorul, spuse Munch sec. Nici măcar nu suntem rude.

„Dacă am fi fost, cu o asemenea moștenire, nu aș mai fi fost acum aici“, se gândi Munch în timp ce fata îi întindea o hârtie pe care să o semneze.

Lui Holger Munch nu îi plăcea deloc să zboare cu avionul, de aceea era atât de prost dispus. Nu pentru că s-ar fi temut că avionul avea să se prăbușească, întrucât Holger Munch era un împătimit al

Respectiv matematicilor și știa că probabilitatea unui accident era mai mică decât probabilitatea de a fi lovit de fulger de două ori în aceeași zi. De fapt, lui Holger Munch nu îi plăcea să zboare pentru că aproape că nu mai încăpea în scaun.

– Gata, îi spuse fata în uniformă verde, zâmbind amabil și înmânându-i cheile. Un Volvo V70 foarte mare, cu toate cheltuielile plătite, fără limită de timp sau kilometraj. Îl puteți lăsa unde doriți și când doriți. Vă doresc o călătorie plăcută.

Mare? Oare glumise din nou sau o spusese ca să nu își facă el griji? „Poftim, o mașină mare ca să încapi, ținând cont că ești atât de gras, că nici măcar nu îți mai poți vedea picioarele.”

Holger Munch se privi cu coada ochiului în ferestrele mari care despărțeau terminalul de sosiri de parcare. Poate că era timpul să înceapă să facă ceva sport. Să mănânce puțin mai sănătos. Să mai dea jos niște kilograme. În ultima vreme, începuse să se gândească mai des la asta, din diverse motive. Nu mai urmărea delincvenți pe stradă, întrucât avea deja subalterni care să se ocupe de asta; deci nu era vorba despre așa ceva. Nu, ci Holger Munch devenise puțin mai arogant în ultimele săptămâni. „Ia te uită, Holger, un pulover nou?” „Ia te uită, Holger, o haină nouă?” „Ia te uită, Holger, ți-ai tuns barba?”

Deschise Volvo-ul, așeză telefonul în suport și îl porni. Își puse centura de siguranță, porni motorul și se îndreptă spre centrul Trondheimului, în timp ce primea mai multe mesaje. Oftă. O oră cu telefonul oprit, iar acum o lua de la capăt. Nu puteai scăpa niciodată pe de-a întregul de lume. De fapt, nu era prost dispus doar din pricina zborului. Se întâmplaseră multe în ultima vreme. Și la serviciu, și acasă. Holger își trecu degetele peste ecranul smartphone-ului pe care îl obligaseră să îl cumpere. Acum, totul trebuia să fie de o tehnologie de ultimă oră; poliția trebuia să fie la curent și în Hønefoss, unde își petrecuse ultimele optsprezece luni. În districtul de poliție Ringerike. Acolo își începuse cariera, iar acum se întorsese acolo. Pentru cele întâmplate în Tryvann.

Șapte apeluri de la comisariatul central din Grønland. Două de la fosta lui soție. Unul de la fiica lui. Două de la el de acasă. Și, în plus, o grămadă de mesaje.

Holger Munch lăsa lumea să se învârtască și fără el preț de o clipă și porni radioul. Găsi canalul de muzică clasică al NRK, deschise geamul și își aprinse o țigară. Fumatul era singurul lui viciu; în afară de mâncat, bineînțeles, dar erau două lucruri complet diferite. Holger Munch nu se gândea deloc să se lase de fumat, indiferent câte legi aveau să mai inventeze politicienii și câte semne cu „Fumatul interzis“ aveau să se pună peste tot, cum ar fi, de exemplu, pe bordul mașinii pe care tocmai o închiriasse.

Dacă nu fuma, nu putea gândi, iar lui Holger Munch îi plăcea foarte mult să gândească. Să își folosească mintea. Nu-i păsa de corpul lui, atâta timp cât creierul îi funcționa. La radio cânta *Messiah* de Händel. Nu era muzica lui preferată, dar nu conta. Îi plăcea mai mult Bach. Îi plăcea aspectul matematic al muzicii acestuia, mai mult decât al celorlalți compozitori, care făceau apel mai degrabă la sentimente. Ariile care incită la război a lui Wagner, lumea emoțională impresionistă a lui Ravel. Munch asculta muzică clasică pentru a se detașa de astfel de sentimente omenești. Dacă ființa umană ar fi fost o ecuație matematică, totul ar fi fost mult mai ușor. Atinse ușor verigheta pe care o purta pe deget și se gândi la Marianne, fosta lui soție. Trecuseră deja zece ani și tot nu reușise să își dea jos inelul. Oare de ce îl sunase? Ce voia să-i spună?

Sigur era din pricina nunții. Sunase ca să vorbească despre nuntă. Aveau o fiică împreună. Miriam urma să se căsătorească. Aveau de rezolvat chestiuni practice. Nu de vorbit despre alte cele. Holger Munch aruncă mukul de țigară pe geam și își aprinse alta.

„Nu beau cafea și nu mă ating de alcool. La naiba, îmi pot permite măcar să fumez puțin.“

Holger Munch se îmbătase o singură dată, pe la paisprezece ani. Băuse în cabana din Larvik un lichior de cireșe pe care îl făcuse tatăl lui. După aceea nu se mai atinsese de alcool. Nu avea de ce. Nu îi plăcea. Să își deterioreze neuronii? Nici prin cap nu-i trecea așa ceva. Dar fumatul îi plăcea. Și hamburgerii.